

POSTANOWENIE

Warszawa, dnia 8 kwietnia 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Anna Wojciechowska
Członkowie: Monika Banaszkiewicz
Marek Bienias

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym bez udziału stron w dniu 8 kwietnia 2026 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej:

- w dniu 16 marca 2026 r. przez **wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia w Konsorcjum firm: VF Vize Danismanlik Hizmetleri Ticaret Limited Sirketi oraz Gateway Management Lojistik Anonim Sirketi z siedzibą w Stambule, Turcja (KIO 1182/26),**

- w dniu 16 marca 2026 r. przez **wykonawcę BLS International Services Limited z siedzibą w NEW DELHI, Delhi Indie (KIO 1188/26),**

w postępowaniu prowadzonym przez **zamawiającego Skarb Państwa - Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Stambule**, działającego w imieniu własnym oraz w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa - Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Turcji z siedzibą w Ankarze

postanawia:

1.Odrzuca odwołania.

2.Kosztami postępowania w sprawie KIO 1182/26 obciążawykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia w Konsorcjum firm: VF Vize Danismanlik Hizmetleri Ticaret Limited Sirketi oraz Gateway Management Lojistik Anonim Sirketi z siedzibą w Stambule, Turcja i zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia w Konsorcjum firm: VF Vize Danismanlik Hizmetleri Ticaret Limited Sirketi oraz Gateway Management Lojistik Anonim Sirketi z siedzibą w Stambule, Turcja tytułem wpisu od odwołania.

3.Kosztami postępowania w sprawie KIO 1188/26 obciąża wykonawcę BLS International Services Limited z siedzibą w NEW DELHI, Delhi, Indie zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę BLS International Services Limited z siedzibą w NEW DELHI, Delhi, Indie tytułem wpisu od odwołania.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący:

Członkowie:
.....

Uzasadnienie

Zamawiający – Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Stambule - prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2024 r., poz. 1320 z późn. zm. – dalej „ustawa pzp”), pn. „*Usługi przyjmowania wniosków wizowych na rzecz polskich placówek zagranicznych w Republice Turcji*” znak: KG.STAM.270.5.2024. Ogłoszenie o zamówieniu opublikowane zostało w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 27 czerwca 2025 r., numer publikacji ogłoszenia: 416917-2025, numer wydania: OJ S 121/2025.

KIO 1182/26

W dniu 16 marca 2026 r. odwołanie wnieśli wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia w Konsorcjum firm: VF Vize Danismanlik Hizmetleri Ticaret Limited Sirketi oraz Gateway Management Lojistik Anonim Sirketi z siedzibą w Stambule, Turcja – dalej Odwołujący. Odwołujący wniósł odwołanie wobec czynności unieważnienia postępowania z dnia 6 marca 2026 r. na podstawie art. 255 pkt 2 ustawy pzp, z powołaniem się na przesłankę odrzucenia wszystkich ofert złożonych w postępowaniu, pomimo faktu, iż czynność odrzucenia oferty Odwołującego (dokonana w dniu 15 stycznia 2026 r.) nie ma charakteru ostatecznego i nie korzysta z powagi rzeczy osądzonej z uwagi na zawisłe i wciąż nierozstrzygnięte postępowanie przed Sądem Okręgowym w Warszawie - Sądem Zamówień

Publicznych, zainicjowane skargą Odwołującego na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 5 stycznia 2026 r. (sygn. akt KIO 5128/25).

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie: art. 255 pkt 2 ustawy pzp w zw. z art. 16 pkt 1 ustawy pzp przez unieważnienie postępowania w sytuacji, w której odrzucenie oferty Konsorcjum VFS Global wskutek wyroku KIO z dnia 5 stycznia 2026 r. sygn. akt KIO 5128/25 nie jest ostateczne w związku ze skargą Odwołującego z dnia 28 stycznia 2026 r. wniesioną do Sądu Okręgowego w Warszawie XXIII Wydział Odwoławczy i Zamówień Publicznych, zarejestrowaną pod sygn. akt XXIII Zs 24/26 i oczekującą na rozstrzygnięcie. W przypadku pozytywnego dla Konsorcjum VFS Global rozstrzygnięcia jego skargi, oferta Konsorcjum VFS Global będzie jedyną ofertą niepodlegającą odrzuceniu i jako taka zostanie uznana za najkorzystniejszą, przez co Konsorcjum VFS Global będzie mogło zawrzeć umowę z Zamawiającym.

Odwołujący w oparciu o wyżej wskazane zarzuty wniósł o uwzględnienie odwołania, jak również nakazanie Zamawiającemu: unieważnienia czynności unieważnienia postępowania.

KIO 1188/26

W dniu 16 marca 2026 r. odwołanie wniósł wykonawca BLS International Services Limited z siedzibą w NEW DELHI, Delhi, Indie – dalej Odwołujący. Odwołujący wniósł odwołanie wobec:

- czynności odrzucenia oferty Odwołującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 13 ustawy pzp pomimo tego, że Odwołujący nie został wezwany w dniu 18 lutego 2026 r. do wyrażenia pisemnej zgody na wybór jego oferty jako najkorzystniejszej, a zatem nie był zobowiązany do jej udzielenia w terminie do dnia 20 lutego 2026 r., a nadto pismem z dnia 27 lutego 2026 r. wyraził wolę wyboru jego oferty pomimo upływu terminu związania ofertą i wolę zawarcia umowy w sprawie zamówienia;
- czynności unieważnienia postępowania na podstawie art. 255 pkt 2 ustawy pzp pomimo tego, że oferta Odwołującego nie podlega odrzuceniu, a zatem nie wystąpiły przesłanki unieważnienia postępowania.

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie:

1. art. 226 ust. 1 pkt 13 w zw. z art. 16 pkt. 3 ustawy pzp oraz art. 65 § 1 k.c. w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy pzp przez czynności odrzucenia oferty Odwołującego z uwagi na brak wyrażenia pisemnej zgody na wybór oferty Odwołującego jako najkorzystniejszej do dnia 20 lutego 2026 r. pomimo tego, że Odwołujący nie został wezwany w dniu 18 lutego 2026 r. do wyrażenia pisemnej zgody na wybór jego oferty jako najkorzystniejszej, a zatem nie był zobowiązany do jej udzielenia w terminie do dnia 20 lutego 2026 r., a nadto pomimo tego, że Odwołujący w sposób jednoznaczny wyrażał i podtrzymywał zgodę na wybór jego oferty, jako najkorzystniejszej i zamiar zawarcia umowy w sprawie zamówienia;
2. art. 255 pkt 2 ustawy pzp przez czynność unieważnienia postępowania pomimo tego, że oferta Odwołującego nie podlega odrzuceniu, a zatem nie wystąpiły przesłanki unieważnienia postępowania.

Odwołujący w oparciu o wyżej wskazane zarzuty wniósł o uwzględnienie odwołania, jak również nakazanie Zamawiającemu:

1. unieważnienia czynności odrzucenia oferty Odwołującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 13 ustawy pzp.
2. unieważnienia czynności unieważnienia postępowania.
3. ewentualnie wezwania Odwołującego w trybie art. 252 ust. 2 ustawy pzp do wyrażenia pisemnej zgody na wybór jego oferty, pomimo upływu terminu związania ofertą;
4. dokonania ponownej czynności badania i oceny ofert.

Izba ustaliła, co następuje:

Izba ustaliła, że odwołania czynią zadość wymogom proceduralnym zdefiniowanym w Dziale IX ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, tj. odwołania nie zawierają braków formalnych oraz został uiszczony od nich wpis.

Izba ustaliła, że do postępowania odwoławczego zgłosili przystąpienie:

- po stronie zamawiającego w sprawie KIO 1188/26 – wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia w Konsorcjum firm: VF Vize Danismanlik Hizmetleri Ticaret Limited Sirketi oraz Gateway Management Lojistik Anonim Sirketi z siedzibą w Stambule, Turcja
- po stronie odwołującego w sprawie KIO 1182/26 – wykonawca BLS International Services Limited z siedzibą w NEW DELHI, Delhi, Indie

Izba postanowiła stwierdzić nieskuteczność zgłoszonych przystąpień i nie dopuścić ww. Wykonawców do udziału w postępowaniu odwoławczym. Izba zauważyła, że przystąpienie w sprawie KIO 1188/26 zgłosił podmiot mający siedzibę w Republice Turcji. Natomiast w sprawie KIO 1182/26 podmiot mający siedzibę w Republice Indii. Republika Turcji i Republika Indii to państwa trzecie, które nie zawarły z Unią Europejską umowy międzynarodowej gwarantującej na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych. Podkreślić należy, że środki ochrony prawnej, w świetle wykładni pro unijnej, nie przysługują wykonawcom pochodzącym z państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych, o czym szerzej w uzasadnieniu odrzucenia odwołania. Instytucja przystąpienia do postępowania odwoławczego uregulowana została w DZIALE IX: „Środki ochrony prawnej” ustawy pzp. Natomiast zgodnie z art. 525 ust. 3 ustawy pzp: „3. Wykonawcy, którzy przystąpili do postępowania odwoławczego, stają się uczestnikami postępowania odwoławczego, jeżeli mają interes w tym, aby odwołanie zostało rozstrzygnięte na korzyść jednej ze stron.” Zarówno odwołanie jak i przystąpienie są istotnymi narzędziami ochrony interesów wykonawców w zamówieniach publicznych. Skoro wykonawcom z państw trzecich, które nie zawarły z Unią Europejską umowy międzynarodowej nie przysługują środki ochrony prawnej to należy zdaniem Izby uznać, że zakaz ten dotyczy nie tylko odwołania, ale również przystąpienia, które pozwalają wykonawcom na ochronę swoich interesów. (tak też: Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 25 lutego 2026 r. w sprawach połączonych o sygn. akt: KIO 4921/25, KIO 4924/25).

Mając powyższe na względzie Izba uznała, że ww. Wykonawcy nie posiadają legitymacji do skorzystania ze środka ochrony prawnej jakim jest możliwość przystąpienia do postępowania odwoławczego po jednej ze stron. W konsekwencji Izba uznała przystąpienia za nieskuteczne i nie dopuściła ww. wykonawców do udziału w postępowaniu odwoławczym.

Izba postanowiła dopuścić dowody z dokumentacji przedmiotowego postępowania, odwołania wraz z załącznikami i przystąpienia wraz z załącznikami.

Na podstawie tych dokumentów, Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła:

Odwołania w obu sprawach podlegały odrzuceniu na podstawie art. 528 pkt 2 ustawy, zgodnie z którym: „Izba odrzuca odwołanie, jeżeli stwierdzi, że: odwołanie zostało wniesione przez podmiot nieuprawniony.”

Izba ustaliła, że odwołanie w sprawie KIO 1182/26 zostało wniesione przez wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia w Konsorcjum firm: VF Vize Danismanlik Hizmetleri Ticaret Limited Sirketi oraz Gateway Management Lojistik Anonim Sirketi z siedzibą w Stambule, Turcja. Natomiast odwołanie w sprawie KIO 1188/26 wniósł wykonawca BLS International Services Limited z siedzibą w NEW DELHI, Delhi, Indie.

Niewątpliwie, odwołania wnieśli wykonawcy, którzy mają siedzibę w Republice Turcji (KIO 1182/26) oraz wykonawca mający siedzibę w Republice Indii, a więc w państwach trzecich, które nie zawarły z Unią Europejską umowy międzynarodowej gwarantującej na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych. Izba zauważyła, że Odwołujący w obu sprawach nie uzasadnili w odwołaniu legitymacji do wniesienia odwołania.

Mając powyższe na względzie Izba kierując się przede wszystkim тезami wynikającymi z orzeczeń wydanych w trybie prejudycjalnym przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej: wyrok z dnia 22 października 2024 r. w sprawie C-652/22, Kolin oraz wyrok z dnia 13 marca 2025 r., w sprawie C-266/22, Qingdao, a także wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych z dnia 23 czerwca 2025 r., w sprawie o sygn. akt XXIII Zs 26/25 uznała, że odwołania zostały wniesione przez wykonawców z państw trzecich, którym nie przysługują środki ochrony prawnej przewidziane w ustawie pzp, zaimplementowane z dyrektywy odwoławczej.

Jak wynika z wyroku TSUE w sprawie C-652/22, Trybunał uznał wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym za niedopuszczalny i wskazał: „64. Zważywszy, że wykonawcom z państw trzecich, które nie zawarły z Unią umowy międzynarodowej gwarantującej równy i wzajemny dostęp do zamówień publicznych, nie przysługuje prawo do „nie mniej korzystnego traktowania” na podstawie art. 43 dyrektywy 2014/25, podmiot zamawiający może przedstawić w dokumentach zamówienia warunki traktowania, które mają odzwierciedlać obiektywną różnicę między sytuacją prawną tych wykonawców a sytuacją prawną wykonawców z Unii i z państw trzecich, które zawarły z Unią taką umowę w rozumieniu wskazanego art. 43. 65. W każdym razie organy krajowe nie mogą interpretować krajowych przepisów transponujących dyrektywę 2014/25 w ten sposób, że mają one zastosowanie również do wykonawców z państw trzecich, które nie zawarły takiej umowy z Unią, którzy zostaliby dopuszczeni przez podmiot zamawiający do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w danym państwie członkowskim, i to pod rygorem naruszenia wyłącznego charakteru kompetencji Unii w tej dziedzinie. 66. O ile można sobie wyobrazić, że zasady traktowania takich wykonawców powinny być zgodne z określonymi wymogami, takimi jak wymóg przejrzystości lub proporcjonalności, o tyle środek odwoławczy jednego z nich mający na celu podniesienie naruszenia takich wymogów przez podmiot zamawiający może być badany wyłącznie w świetle prawa krajowego, a nie prawa Unii.” Niewątpliwie Trybunał stwierdził, że krajowych przepisów transponujących dyrektywę 2014/25 nie można wyklądać w taki sposób, że mają one

zastosowanie również do wykonawców z państw trzecich, które nie zawarły takiej umowy z Unią, gdyż naruszałoby to wyłączną kompetencję Unii w tej dziedzinie. Co więcej stwierdził, że środek odwoławczy wniesiony przez podmiot z takich państw, w którym są podnoszone naruszenia wymogów takich jak przejrzystości i proporcjonalności, może być badany wyłącznie w świetle prawa krajowego, a nie unijnego. Skoro więc polskie przepisy dopuszczające wniesienie środka ochrony prawnej stanowią implementację dyrektywy odwoławczej to odwołanie wniesione przez podmiot z państwa trzeciego, które nie zawarło z Unią umowy międzynarodowej gwarantującej równy i wzajemny dostęp do zamówień publicznych jest niedopuszczalne i zasadnym jest uznanie, że zostało wniesione przez podmiot nieuprawniony. Zdaniem Izby, jakkolwiek Trybunał zważył, że wykonawcom z państw trzecich, które nie zawarły z Unią umowy międzynarodowej gwarantującej równy i wzajemny dostęp do zamówień publicznych, nie przysługuje prawo do „nie mniej korzystnego traktowania” na podstawie art. 43 dyrektywy 2014/25 i pozostawił w gestii podmiotu zamawiającego decyzję o dopuszczeniu takich wykonawców do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz określenie zasad i warunków ich udziału to jednak jednoznacznie stwierdził, że: *„środek odwoławczy jednego z nich mający na celu podniesienie naruszenia takich wymogów przez podmiot zamawiający może być badany wyłącznie w świetle prawa krajowego, a nie prawa Unii.”*

Zgodnie z art. 513 ustawy pzp odwołanie przysługuje m.in. na niezgodną z przepisami ustawy czynność zamawiającego podjętą w postępowaniu o udzielenie zamówienia bądź zaniechanie czynności, do której zamawiający był obowiązany na podstawie ustawy. Rozpoznanie zarzutów wobec wyżej wskazanych czynności czy zaniechań podnoszonych przez wykonawców z państw trzecich prowadziłoby do przyznania im uprawnienia do dochodzenia praw do nie mniej korzystnego traktowania, które takim wykonawcom nie przysługują.

Niezależnie zatem, czy udział podmiotów z takich państw został przewidziany w dokumentach zamówienia czy też nie to odwołanie w świetle polskich przepisów ustawy pzp, w tym przepisów dotyczących wnoszenia środków ochrony prawnej, transponujących unijne dyrektywy takim wykonawcom nie przysługuje. Powyższe potwierdzone zostało również w wyroku TSUE z dnia 13 marca 2025 r., C-266/22, Qingdao, wydanego w trybie prejudycjalnym na wniosek złożony przez Curtea de Apel București (sąd apelacyjny w Bukareszcie, Rumunia), w którym zaznaczono wyłączną kompetencję Unii do stanowienia prawa lub przyjmowania prawnie wiążących aktów w zakresie dostępu do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego dla wykonawców z państw trzecich, które nie zawarły umowy międzynarodowej z Unią ale też przedstawiono podobne wnioski w zakresie dopuszczalności wnoszenia środka ochrony prawnej przez podmioty z państw trzecich: *„66. Należy jeszcze podkreślić, że z uwagi na to, iż wykonawcom z państw trzecich, które nie zawarły z Unią umowy międzynarodowej gwarantującej równy i wzajemny dostęp do zamówień publicznych, nie przysługuje prawo do nie mniej korzystnego traktowania na podstawie art. 25 dyrektywy 2014/24, instytucja zamawiająca może przedstawić w dokumentach zamówienia warunki traktowania, które mają odzwierciedlać obiektywną różnicę między sytuacją prawną tych wykonawców a sytuacją prawną wykonawców z Unii i z państw trzecich, które zawarły z Unią taką umowę w rozumieniu wskazanego art. 25. O ile można sobie wyobrazić, że te warunki traktowania muszą być zgodne z określonymi zasadami i wymogami, takimi jak zasady pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań, o tyle skarga zmierzająca do podniesienia naruszenia takich zasad przez instytucję zamawiającą może być badana wyłącznie w świetle prawa krajowego, a nie prawa Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 22 października 2024 r., Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret, C-652/22, EU:C:2024:910, pkt 64, 66).”*

Co więcej, właściwość takiej interpretacji, że odwołanie wniesione przez podmiot pochodzący z państwa trzeciego, które nie zawarło z Unią umowy międzynarodowej gwarantującej równy i wzajemny dostęp do zamówień publicznych, powinno zostać odrzucone potwierdzają przedstawione przez służby Komisji Europejskiej odpowiedzi na pytania zadane m.in. przez sieć organów odwoławczych ds. zamówień publicznych, dotyczące warunków dopuszczalnego udziału wykonawców z państw trzecich w unijnym rynku zamówień publicznych w nieoficjalnym dokumencie opublikowanym w maju 2025 r.: *„Udział w rynku zamówień publicznych oferentów z państw trzecich w świetle najnowszego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości (wyroki w sprawach C-652/22, Kolin i C-266/22, Qingdao)”*. Izba wskazuje na te odpowiedzi, które w sposób jednoznaczny odnoszą się do dopuszczalności wniesienia środka ochrony prawnej: *„5.1. Instytucja zamawiająca może jednak podjąć decyzję o stosowaniu tych samych warunków do ofert z nieobjętych nią państw trzecich i traktować je nie mniej korzystnie niż oferty składane przez wykonawców z UE / państw objętych umową. Wykonawcom z państw nieobjętych dyrektywą nie przysługuje jednak prawo do odwołania na mocy przepisów krajowych transponujących prawodawstwo UE (pkt 66 wyroku w sprawie Qingdao). (...) 6.1. Organy krajowe nie mogą interpretować przepisów krajowych transponujących unijne prawo zamówień publicznych jako mających zastosowanie również do wykonawców z państw nieobjętych dyrektywą (zob. pkt 65 wyroku w sprawie Kolin). Skarga tych wykonawców, którzy twierdzą, że instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający naruszył określone wymogi, może być rozpatrywana wyłącznie w świetle prawa krajowego, a nie prawa UE (zob. pkt 66 wyroku w sprawie Kolin i pkt 66 wyroku w sprawie Qingdao). (...) 6.2. Wykonawcom z państw nieobjętych dyrektywą nie przysługują żadne prawa wynikające z unijnego prawa zamówień*

publicznych, w tym wymogi przejrzystości i proporcjonalności zapisane w prawie UE i transponowane do krajowego porządku prawnego. Właściwe organy krajowe mogą wskazać inne przepisy krajowe (niebędące transpozycją unijnego prawa zamówień publicznych), na których mogliby polegać tacy wykonawcy.”

Powyższe rozważania znalazły również potwierdzenie w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 23 czerwca 2025 r., w sprawie o sygn. akt XXIII Zs 26/25 zapadłym w stanie faktycznym, gdzie postępowanie o udzielenie zamówienia zostało wszczęte przed wydaniem ww. wyroków TSUE, a zamawiający nie zawarł w dokumentach zamówienia postanowień, które ograniczałyby dostęp do udziału w postępowaniu wykonawcom z państw trzecich innych niż Rosja. Sąd zmieniając zaskarżone orzeczenie odrzucił odwołanie jako wniesione przez podmiot nieuprawniony i zważył, że podmioty z państw trzecich nie są uprawnione powoływać się ani na dyrektywę klasyczną ani na dyrektywę odwoławczą, a więc i na przepisy krajowe dotyczące odwołań, które tą dyrektywę implementują. W uzasadnieniu Sąd zważył m.in.: „Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, że przedmiotowe wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydane w sprawie Kolin oraz w sprawie Qingdao jako wydane w trybie prejudycjalnym, których funkcją jest dokonywanie wykładni prawa unijnego są wiążące dla wszystkich państw członkowskich w tym Krajowej Izby Odwoławczej oraz sądów krajowych, w tym Sądu Okręgowego w Warszawie — Sądu Zamówień Publicznych. (...) wykładnia prawa unijnego zawarta w wyroku prejudycjalnym Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej formalnie nie stanowi nowego aktu prawotwórczego, toteż wykładnia ta jest skuteczna właśnie z mocą wsteczną (*ex tunc*). Zgodnie z wyżej już wspomnianą doktryną *acte éclairée* wykładnię tę powinny wykorzystywać wszystkie inne sądy krajowe, także sądy innych państw członkowskich. (...) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku sprawie Kolin sygn. C-652/22 kategorycznie stwierdził, że tureccy wykonawcy nie mogą powoływać się na zasady wynikające z unijnych dyrektyw, co prowadzi jednoznacznie do wniosku, że [...] nie mógł powołać się w odwołaniu na art. 16 ustawy PZP i domagać się wynikających z niego uprawnień. (...) w ocenie Sądu Okręgowego nie chodzi tylko o zasadę równego traktowania wynikającą z wspomnianego art. 16 ustawy PZP, ale wszelkie przepisy krajowe, które transponują przepisy unijnych dyrektyw. Wskazano bowiem, że organy krajowe nie mogą interpretować krajowych przepisów transponujących dyrektywę 2014/25 w ten sposób, że mają one zastosowanie również do wykonawców z państw trzecich. Wobec powyższego należy wywieść jak zasadnie wskazywał Skarżący, że wykonawcom z Turcji nie przysługują zarzuty, które [...] zawarł w odwołaniu. Owszem w przedmiotowym wyroku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zawarł stanowisko, że określone zasady traktowania takich wykonawców powinny być w zgodzie z wymaganiami takimi jak wymóg przejrzystości czy proporcjonalności, to jednak Trybunał stwierdza, że środek odwoławczy takiego wykonawcy mający na celu podniesienie naruszenia takich wymogów przez zamawiającego może być badany, ale wyłącznie w świetle prawa krajowego. (...) to stwierdzenie wypada rozumieć w ten sposób, że państwo członkowskie może wprowadzić do swojego porządku prawnego przepisy całkowicie krajowe, czyli nie wynikające z dyrektywy odwoławczej. Zatem każdy kraj członkowski ma swobodę do ustanowienia systemu środków ochrony prawnej przysługujących wykonawcom spoza unii, które nie stanowiłyby implementacji dyrektywy odwoławczej. Wobec powyższego wykonawcy nieobjęci stosownymi umowami nie mogą polegać na przepisach Prawa zamówień publicznych stanowiących implementację dyrektyw unijnych i wywodzić z nich jakiegokolwiek praw. (...) Odwołującemu jako podmiotowi nieuprawnionemu nie przysługiwało prawo do wniesienia odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej w związku z prowadzonym przez Zamawiającego postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego z powołaniem się na przepisy krajowe stanowiące implementację dyrektyw unijnych.”

Izba zauważyła dalej, że konsekwencją powyższego ustawą z dnia 9 lipca 2025 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. 2025 poz. 1165) wprowadzono m.in. nowelizację regulacji dotyczących dostępu do środków ochrony prawnej. Zgodnie z art. 505 ust. 1a ustawy pzp w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą: „1a. Środki ochrony prawnej określone w niniejszym dziale nie przysługują wykonawcy, uczestnikowi konkursu ani innemu podmiotowi, o którym mowa w ust. 1, pochodzącym z państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych.” W odniesieniu do wykonawcy pochodzącego z państwa trzeciego niebędącego stroną umów międzynarodowych odwołanie podlega odrzuceniu na podstawie art. 528 pkt 2 ustawy pzp, który stanowi: „Izba odrzuca odwołanie, jeżeli stwierdzi, że: 2) odwołanie zostało wniesione przez podmiot nieuprawniony.” Izba dostrzega przy tym, że znowelizowane przepisy, przede wszystkim wprowadzony art. 505 ust. 1a ustawy pzp nie mają zastosowania w niniejszym postępowaniu odwoławczym z uwagi na dyspozycję art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy zmieniającej: „2. Do postępowań odwoławczych prowadzonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, które dotyczą: 1) postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz postępowań o zawarcie umowy ramowej wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, (...) – stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, z uwzględnieniem art. 3.” Niemniej jednak jak wynika z uzasadnienia nowelizacji ustawy pzp: projektowane zmiany miały wyłącznie na celu uwzględnienie w polskim porządku prawnym skutków wyroków TSUE: projektowane przepisy nie wprowadzają nowych reguł funkcjonowania rynku zamówień publicznych w stosunku do tych, które są określone dyrektywami UE. Wyrok TSUE w sprawie C-652/22 Kolin

Inşaat Turizm Sanayi ve Ticaret AŞ jest orzeczeniem wydanym w trybie prejudycjalnym, w którym nie zostały określone szczególne reguły czasowe dotyczące skutków tego wyroku. Zatem z wyroku tego wynika jedynie to, że Trybunał potwierdził, jak należało i należy interpretować przepisy obowiązujących dyrektyw, a co za tym idzie implementujące je przepisy krajowe.”

Odrzucając odwołania Izba miała więc na względzie, że orzeczenia TSUE wydane w trybie prejudycjalnym stanowią wykładnię prawa unijnego, są wiążące i mają skutek *ex tunc*, co oznacza, że niezależnie od uregulowań dotyczących środków ochrony prawnej w ustawie pzp, odwołanie wykonawcom z państw trzecich, które nie zawarły z Unią Europejską umowy międzynarodowej gwarantującej równy i wzajemny dostęp do zamówień publicznych nie przysługuje i nie przysługiwało również przed wydaniem ww. orzeczeń TSUE.

W konsekwencji Izba stwierdziła, że zarówno Odwołującemu mającemu siedzibę w Republice Turcji jak i Odwołującemu mającemu siedzibę w Republice Indii, jako wykonawcom z państw trzecich, które nie zawarły z Unią Europejską umowy międzynarodowej gwarantującej równy i wzajemny dostęp do zamówień publicznych, należy odmówić prawa do odwołania jako podmiotom nieuprawnionym do jego wniesienia, co znalazło odzwierciedlenie w sentencji orzeczenia.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do jego wyniku na podstawie art. 575 oraz art. 574 ustawy pzp, a także w oparciu o przepisy § 5 pkt 1 oraz § 8 ust. 1 zdanie pierwsze rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r., poz. 2437 ze zm.) zaliczając na poczet niniejszego postępowania odwoławczego koszty wpisów od odwołania uiszczone przez Odwołujących w obu sprawach.

Mając na uwadze powyższe postanowiono jak w sentencji.

Przewodniczący:

Członkowie:
.....